

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/52/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118211393
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8118211393.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobkyne: E. H., nar.: XX.XX.XXXX, bývajúcej v O. na ul. O. č. XX, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, na ul. Sov. hrdinov č. 163/66, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pribinovej č. 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Kubániho č. 16, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 805,37 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 19.10.2021 č.k. 13Csp 186/2018-61, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Žalobkyni sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 50 eur. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaný dokazovaním mal za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25Csp 31/2016 si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 805,37 eur a nárok na určenie neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok. Vo vzťahu k uplatneným nárokom mala žalobkyňa plný úspech.

3. Z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že nárok na primerané finančné zadost'učinenie nevzniká spotrebiteľovi ako dôsledok za samotné primárne porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, ale až a len vtedy, keď spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie tohto práva alebo povinnosti v súdnom konaní, v ktorom súd vyhodnocuje resp. by mal vyhodnocovať aj všetky podmienky takéhoto konania, vrátane jeho významu.

4. Primerané finančné zadost'učinenie nemá mať povahu sankcie za primárne porušenie spotrebiteľského práva, ale má mať povahu zadost'učinenia (odmeny) za aktivitu spotrebiteľa a jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v súdnom konaní.

5. Jediným predpokladom vyžadovaným ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva

alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydané vo veci 6Cdo 389/2015). Žiadnu inú podmienku, teda ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 127/2017 z 30.01.2019).

6. Uplatnením práva pritom podľa prevažujúcej súdnej praxe nemožno rozumieť vždy (výlučne) iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale výnimočne je takým aj účinná obrana (aktivita) spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

7. Z obsahu predloženého rozsudku je zrejmé, že žalobkyňa ako spotrebiteľ si v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25Csp 31/2016 úspešne uplatnila na súde právo na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v súvislosti s absenciou obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a tým, že ňou napadnutá zmluva o revolvingovom úvere obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň v tomto konaní bolo právoplatne vymedzené úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, ktoré aktuálny procesný súd nie je oprávnený preskúmať. Právny základ žalobkyňou uplatneného nároku na finančné zadosťučinenie bol tak daný a zostávalo určiť už len jeho (primeranú) výšku.

8. Ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

9. V danom prípade žalobkyňa svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila len svojou úspešnosťou v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a tým, že si uplatňuje satisfakciu za porušenie jej spotrebiteľských práv, keď tieto musela brániť v pôvodnom konaní podaním žaloby. Žiadne okolnosti, ktoré by bližšie odôvodňovali ňou uplatnenú výšku zadosťučinenia, okrem poukazu na sumu bezdôvodného obohatenia, ktorá jej v základnom konaní už bola priznaná, však neuviedla. Žalobkyňa neuviedla žiadne bližšie okolnosti predchádzajúce uplatneniu práva na súde, zohľadňujúc napr. jej neúspešnú reklamáciu, výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo predsúdne upozornenie na porušenie práva a ani osobitné dôvody osvetľujúce jej individuálny záujem a potrebu určenia neprijateľných zmluvných podmienok, pre ktoré podala žalobu, resp. pre ktoré musela brániť svoje práva v pôvodnom konaní a ani či konanie žalovaného a následné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jej súkromnom a spoločenskom živote.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené závery a všetky známe okolnosti prípadu, keď žalobkyňa v pôvodnom konaní zastúpená advokátom, netvrdila, že by dodávateľa pred pôvodným konaním neúspešne vyzvala na vydanie bezdôvodného obohatenia a upozornila na vytýkané neprijateľné zmluvné podmienky, pričom so súdnym konaním má skúsenosti (celkovo viac ako 30 súdnych konaní), k požiadavke zadosťučinenia neuviedla žiadne negatívne dôsledky porušenia práva zo strany dodávateľa v okolnostiach tohto prípadu na jej súkromný, či spoločenský život a ani to, že by od žalovaného ešte pred podaním svojej žaloby niečo neúspešne žiadala alebo reklamovala, pričom navyše v súvislosti s dotknutým zmluvným vzťahom so žalovaným viedla na súde viacero samostatných súdnych konaní, v súvislosti s ktorými si následne bez zrejmých dôvodov (nehospodárne) samostatne uplatňovala nároky na primerané finančné zadosťučinenie voči tomu istému žalovanému, mal súd za to, že žalobkyňa netvrdila a nepreukázala také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie finančného zadosťučinenia v požadovanej výške 805,37 eur. Za primeranú sa tak považovala suma maximálne 50 eur, ktorá bola žalobkyni aj priznaná. V prevyšujúcej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol.

11. Pokiaľ ide o trovy konania, o týchto sa rozhodlo podľa ust. § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. V danom prípade bol formálny základ nároku daný a výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu.

12. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobu

v celom rozsahu zamietnuť. Ako dôvod uviedol, že rozsudok je, pokiaľ ide o určenie výšky nároku, nepreskúmateľný a z obsahu a odôvodnenia nevyplýva, na základe akých úvah, dokázaných skutkových okolností a z nich vyodených skutkových záverov a následného právneho posúdenia, sa dospelo k záveru o existencii nároku na primerané finančné zadostučinenie v sume 50 eur.

13. V podanej žalobe žalobkyňa neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodnili výšku finančného zadostučinenia v sume 805,37 eur, ale ani 50 eur. Je preto nepreskúmateľné, ako súd dospel k záveru o danosti nároku v sume 50 eur. V konaní neboli dokázané žiadne také okolnosti, ktoré by uvedenú sumu preukazovali. Ak žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti a ani neboli v konaní preukázané, potom súd prvej inštancie nemal vyhovieť žalobe ani len v časti zodpovedajúcej sume 1 eur.

14. Aj spotrebiteľ je povinný uviesť skutočnosti, ktoré odôvodňujú ním uplatňovaný nárok. Z ust. § 296 C.s.p. v spojení s ust. § 291 ods. 3 C.s.p. vyplýva, že žalobkyňa tak mala spraviť pri podaní žaloby. V podanej žalobe sa však žiadne skutočnosti, ktoré odôvodňujú a preukazujú sumu primeraného zadostučinenia neuvádzali. Súd tak nebol oprávnený nedostatok žaloby nahradzovať vlastnou činnosťou alebo úvahou. Odôvodnenie rozsudku je v rozpore s ust. § 220 ods. 2 C.s.p. a rozsudok je nepreskúmateľný.

15. Podaná žaloba čo do obsahu a uvádzaných tvrdení neobsahovala žiadne konkrétne skutočnosti a dôvody na preukázanie požadovaného nároku. Za týchto skutkových okolností preto nie je na mieste aplikovať princíp o tom, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu a že danosť nároku bola preukázaná. Uvedený spôsob rozhodovania je viazaný na to, že súd prvej inštancie kvalifikuje rozhodujúce skutkové okolnosti iným spôsobom ako boli posudzované pri podaní žaloby, prípadne vyjdú najavo ďalšie skutočnosti. V prejednávanej veci ale žalobkyňa od počiatku neuvádzala žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých sa mohla oprávnenne domnievať o danosti nároku vo výške žalovanej sumy.

16. Žalobkyňa navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

17. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

18. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

19. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

20. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadostučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné

zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

21. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

22. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

23. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

24. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

25. Vo veci 25Csp 31/2016 Okresného súdu Prešov sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 805,37 eur a určenia neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok. Vo vzťahu k takto uplatneným nárokom mala v konaní plný úspech. Bol tak naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 03.10.2018, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

26. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností došlo. Žalovaný prijal od žalobkyne i plnenie, na ktoré mu nárok nevznikol. Bezdôvodné obohatenie sa žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Žalobkyňa taktiež aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25Csp 31/2016, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, bola dlhodobo nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty a to až do doby právoplatného skončenia konania vo veci 25Csp 31/2016. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý sa snažil na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť o sumu 805,37 eur a do zmluvy naformuloval neprijateľné zmluvné podmienky.

27. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná

funkcia a podobne. Za primerané v prejednávanej veci je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 50 eur, tak ako to správne určil súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domohol ochrany svojich práv. Žalobkyňa v tomto prípade sa úspešne domohla svojho práva a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

28. Správnym je rozhodnutie o trovách konania. V danom prípade predmetom konania bol nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie. Výška uplatňovaného nároku teda bez akýchkoľvek pochybností závisela od úvahy súdu. Aj keď Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej v ust. § 142 ods. 3 O.s.p., uvedené neznamena, aby nová právna úprava vylučovala osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od úvahy súdu. Pri uplatňovaní nároku na primerané finančné zadosťučinenie bolo povinnosťou žalobkyne v žalobe uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie ust. § 255 C.s.p. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj vtedy, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu.

29. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

30. Zároveň úspešnej žalobkyni bola priznaná i náhrada trov odvolacieho konania v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

31. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).